

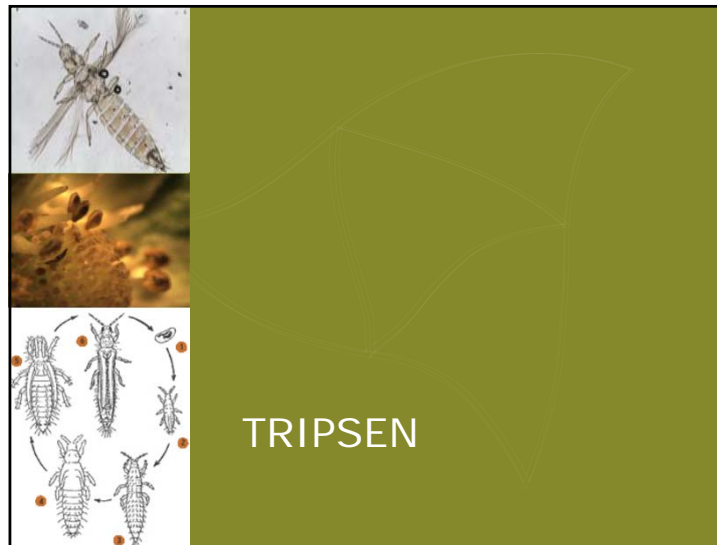

inagro
ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW

**GEÏNTEGREERDE
TRIPSBEHEERSING MET MICRO- EN
MACRO-ORGANISMEN**

Jochen Hanssens
Inagro
4/3/2016

Studienamiddag gewasbescherming in glasgroenten en aardbei

TRIPSEN

Tripsen

Thysanoptera (franjevleugeligen)

kleine, slanke en snelle insecten

Verschillende soorten tripsen

o.a. Californische trips (*Frankliniella occidentalis*),
T. tabaci, *T. major*, *T. fuscipennis*, *F. intonsa*

Tripsen

Schade door aanprikken cellen en beschadigen van stampers

→ misvormde vruchten

(bronsverkleuring, groeven, zaderigheid...)

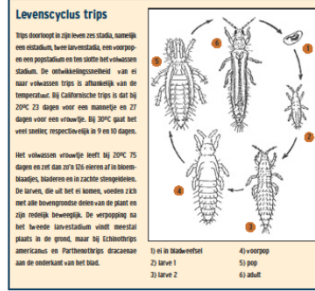

Reeds schade bij kleine aanwezigheid

(2 adulten per bloem)

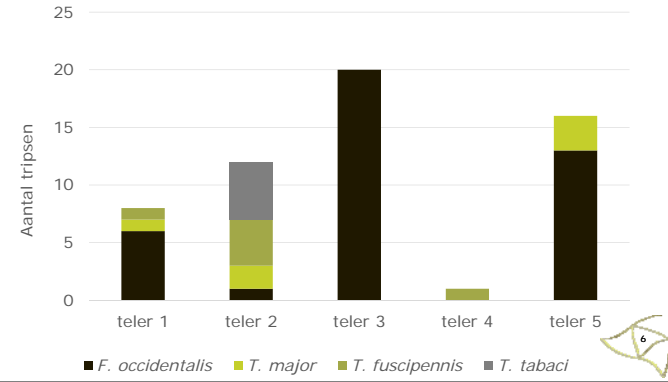

Complexe levenscyclus

- 6 stadia: ei (in zacht plantenweefsel)– 2 larvestadia (zeer schadelijk)– 2 popstadia (in grond) – adult
- Overwintering als adult
- T° invloed op ontwikkelingsduur (10-41d) en eileg
- 5-7 generaties per jaar
- In open lucht vooral in zomer (top populatie) schade
- Onder glas schade van lente tot herfst

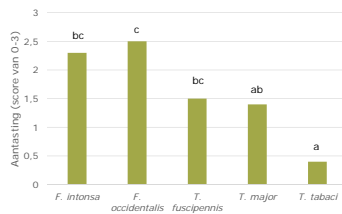

Welke tripsen komen voor?

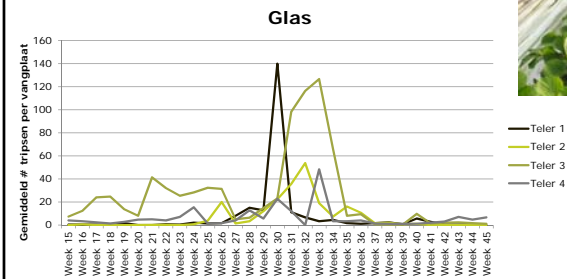
Niet alle tripssoorten veroorzaken evenveel schade in aardbei

Beoordeling aantasting in koopproef:
 0: geen aantasting
 1: zeer lichte aantasting
 2: matige aantasting
 3: zware aantasting

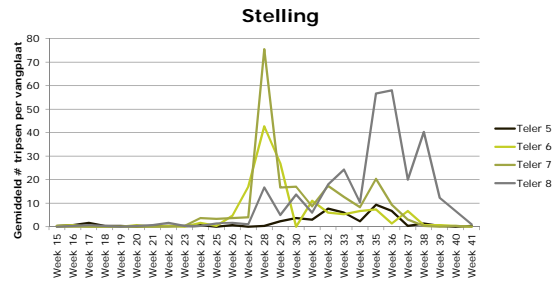

WAGENINGEN UR
For quality of life

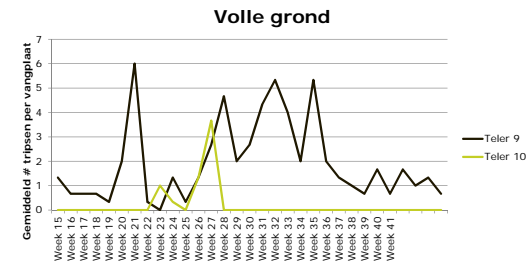
Tripstellingen 2015

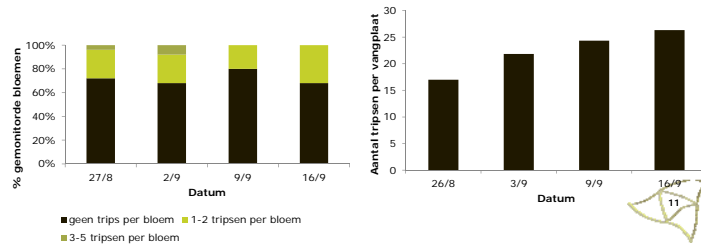
Tripstellingen 2015

Tripstellingen 2015

Blauwe vangplaat geeft niet altijd een juist beeld!

GEÏNTEGREERDE TRIPSBEHEERSING

Chemische controle

Handelsnaam	Formulering	Actieve stof	Dosis (ml/are)	Maximum aantal toepassingen	Wachttijd (dagen)	Chemische familie	MRL (mg/kg)
Vertimec, Agrimec, Acaramik, Safran, Vargas	EC	abamectine	5 ml/are	1 OL/3 BT*	3	[6]	0,1
Tracer, Boomerang, Conserve Pro	SC	spinosad	1,5 ml/are 6 ml/are 6 ml/are	3	1	[5]	0,3
Karate Zeon, Ninja	CS	Lambda-cyhalothrin	1 ml/are	2	3	[3A]	0,5
Raptol	EC	Pyrethrinen + koolzaadolie	60 ml/are	2	2	[3A]	1
Spruzit	EC	Piperonylbutoxide + pyrethrinen	30 ml/are	2	2	[3A]	1
Mesuro SC 500 (enkel toegelaten in BT* na oogst)	SC	Methiocarb	15 ml/are	2	2	[1A]	1

*OL: open lucht
BT: beschutte teelt

Resistentie *F. occidentalis*

Table 1. Insecticide resistance mechanisms^a reported in *Frankliniella occidentalis*

Insecticide	Reduced penetration	P450 ^b	Esterases	GSTs ^b	Altered AChE ^b	Knockdown	Altered nAChR ^b
Organophosphates							
Diazinon		++ +8, 20			++ +20		
Carbamates							
Bendiocarb		++ +9, 21					
Formetanate		++ +18					
Methiocarb		++ +11, 18	++ +11, 23, 24	++ +11	++ +11		
Pyrethroïden							
Acinathrin		++ +18	++ +23				
Deltamethrin		++ +2					
Fenvalerate	+++ +22	++ +8, 22				* +22	
Permethrin		++ +1				+1	
Spinosyns							
Spinosad							++ +15

a. + indirect evidence; ++ not well clarified; +++ well clarified or numerous evidence.
b. P450 = cytochrome-P450 monooxygenases; GSTs = glutathione-S-transferases; AChE = acetylcholinesterase; nAChR = nicotinic acetylcholine receptor.

Bielza, P. (2008). Insecticide resistance management strategies against the western flower thrips, *Frankliniella occidentalis*. Pest. Manag. Sci., 64: 1131-1138

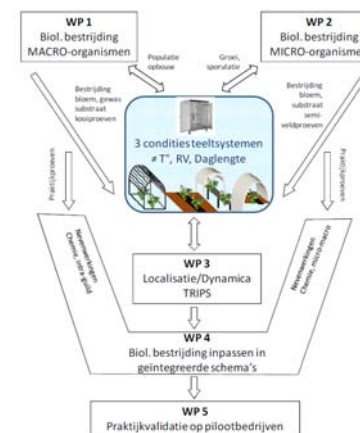
IWT trips

IWT LA-traject 120746

Naar een kennisgebaseerde duurzame geïntegreerde beheersing van tripsen in aardbei

IWT-LA project

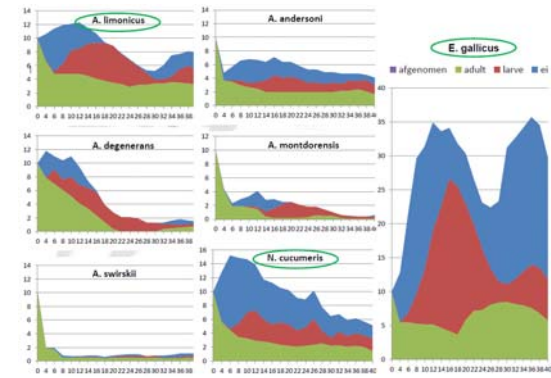
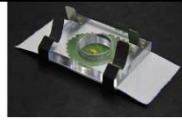
Selectie nuttigen

3 klimaatscondities

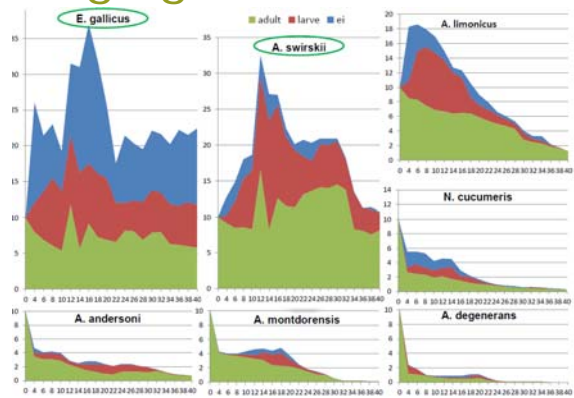
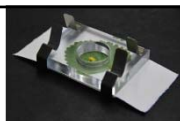
- A. 12:8°C   55:70%RV   8:16u
- B. 18:10°C   70:80%RV   12:12u
- C. 25:12°C   60:85%RV   16:8u

Vestiging conditie B

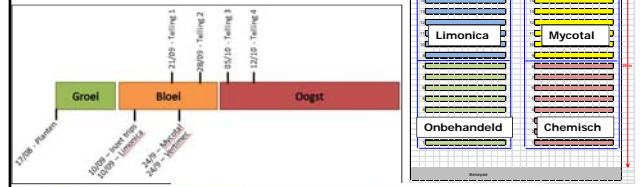

Vestiging conditie C

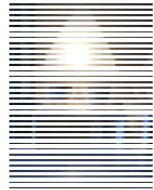
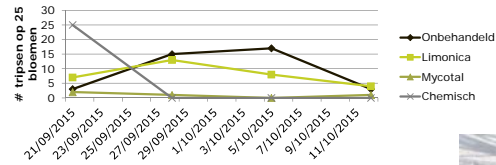

Najaarsteelt Elsanta onder glas

- Onbehandeld
- Limonica (*Amblydromalus limonicus*)
- Mycotal (*Verticillium lecanii*)
- Chemisch (Vertimec)

Najaarsteelt Elsanta onder glas

Te late inzet nuttigen → optimaler 1 week voor bloei

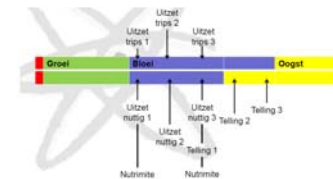
Geen tripsschade

Zomerteelt glas

Kooiproef (100x70x60cm, 8 planten per kooi (1m goot))

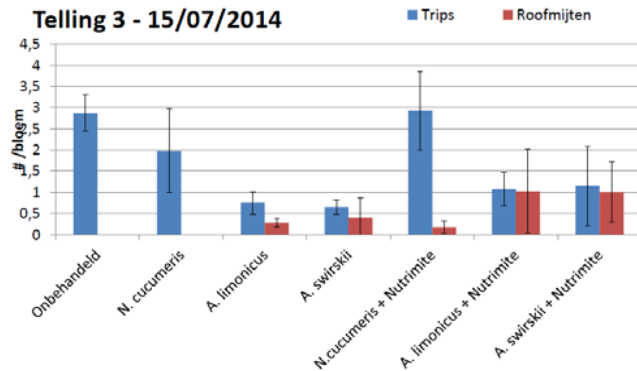
Proefopzet:

- Plantdatum: 4 juni 2014
- Roofmijt: 3 x 100/kooi
- Nutrimite: om 14 dagen (2x in proef)
- Trips: 3 x 100/kooi
- 3 tellingen: 10 bloemen/kooi in berlese

Zomerteelt glas

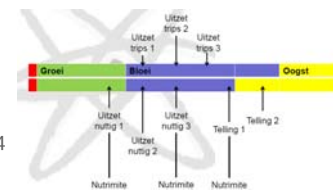
Telling 3 - 15/07/2014

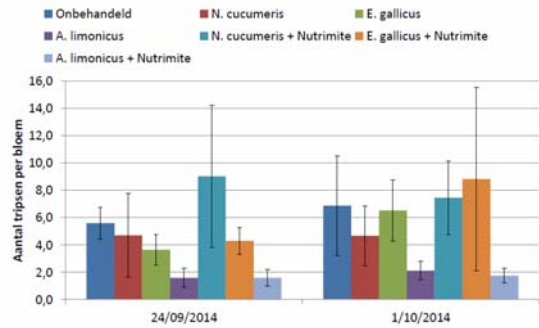
Najaarsteelt glas

Proefopzet:

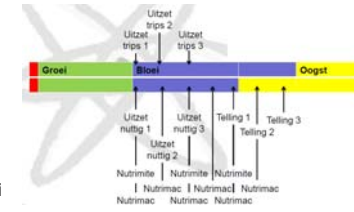
- Plantdatum: 13/08/2014
- Roofmijt: 3 x 100/kooi
- Nutrimite: om 14 dagen (3x in proef)
- Trips: 3 x 100/kooi

Najaarsteelt glas

Doorteeft glas

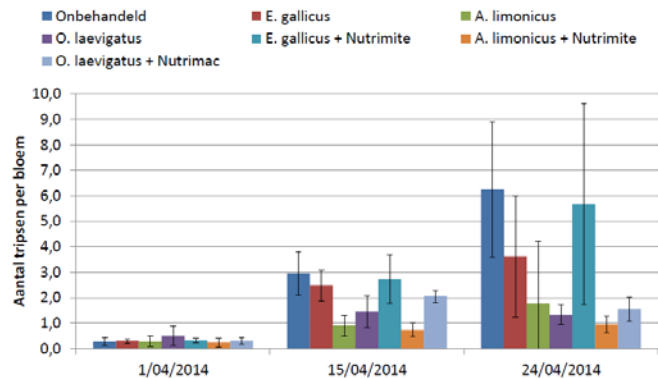
Proefopzet:

Roofmijt: 3 x 100/kooi
 Roofwants: 3 x 5/kooi
 Nutrimite: om 14 dagen (3x in proef)

Nutrimac: om 7 dagen (6x in proef)
 Trips: 3 x 100/kooi
 3 tellingen: 10 bloemen/kooi in berlese

Doorteeft glas

Te onthouden:

interessante tripsbestrijders

- A. limonicus*: presteert goed in alle teeltsystemen op substraat
- A. swirskii*: warmere condities (zomerteelt, warm voorjaar)
- N. cucumeris*: koude en matige teeltcondities
- Orius laevigatus*: tragere vestiging (doordragers onder glas)

Te onthouden:

IPM strategie

Tijdige inzet roofmijten vanaf week voor bloei

- *A. swirskii*, *A. limonicus*, *N. cucumeris*
- 2 of 3 keer herhalen (40 per m²)

Inzetten *Orius laevigatus*

- Tragere vestiging → doordragers

Belang van monitoring!

volg evenwicht plaag – nuttige op (zie presentatie E. Braet)

Correctieve behandeling met Tracer

To be continued...

- Vestiging *A. limonicus* bij lagere strooidichtheid?
- Evaluatie *Metarhizium anisopliae*
- Demonstratie van geïntegreerde tripsbestrijding op praktijkbedrijven
- Mogelijkheden entomovectoring met micro-organismen?

Bedankt voor de
aandacht!

E jochen.hanssens@inagro.be
T 051 273 293